

XIV TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Js66 ,10.12a-14c)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Rõõmustage ühes Jeruusalemmaga ja hõisake kõik, kes te armastate meie linna. Olge rõõmsad ühes temaga, teie, kes te tema pärast leinasite. Sest nii ütleb Issand: Vaata, ma juhin rahu tema juurde nagu jõe ja rahvaste rikkuse nagu tulvava oja. Et te saaksite ammutada lohutust ja juua rõõmuga tema rikkuse täiusest. Tema lapsi kantakse kätel ja kiigutatakse põlve peal. Ma lohutan teid otsekui ema ja teid lohutatakse Jeruusalemmas. Kui te seda näete, siis saab teie süda rõõmsaks ja teie ihu õitseb nagu värske rohi. Sest Issanda käsi on ühes tema sulastega. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps66 ,1-3a. 4-5. 6-7a [16.20](#) R:1)

R: Hõisake Jumala ees, kõik maad.

Hõisake Jumala ees, kõik maad,
mängige tema nime kirkusele,
ülistage teda austuse ja kiitusega.
Ütelge Jumalale: "Kui aukartustäratavad on sinu teod!"
R:

Kummardagu sind kogu maailm ja laulgu sulle kiitust,
laulgu kiitust sinu nimele.
Tulge ja vaadake Jumala tegusid,
aukartustäratav on tema töö inimlaste seas.
R:

Tema muutis mere kuivaks maaks,
ja me läheme jalgsi läbi vetevoogude.
Rõõmustagem tema üle,
tema valitseb igavesti oma vägevuses.
R:

Kõik, kes te kardate Issandat, tulge ja kuulake,
ma räägin teile, mida head on tema minule teinud.
Jumal olgu kiidetud, sest tema ei ole ära põlanud mu palvet
ega pööranud oma heldust minust kõrvale.
R:

(Teine lugemine Ga6 ,[14-18](#))

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast galaatlastele:

Vennad, jäägu see minust kaugele, et ma kiitleksin muust kui meie Issanda Jeesuse Kristuse ristist, mille läbi maailm on minule risti löödud - ja mina maailmale. Sest ümberlõikamine ei tähenda midagi,

samuti ümberlõikamatus, vaid uus loodu - see on tähtis. Ning neile kõigile, kes selle põhimõtte järgi elavad, olgu rahu ja halastus - neile ja Jumala Iisraelile. Edaspidi ärge olge mulle vaevaks, sest ma kannan Jeesuse vermeid oma ihus. Vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie vaimuga. Amen.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 10,27)

Halleluuja. Minu lambad kuulevad mu häält,
Mina tunnen neid ja nemad käivad minu järel. Halleluuja.

(Evangeelium Lk10 ,1-12.17-20)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal valis Issand veel seitsekümmend jüngrit ja läkitas nad kahekaupa enese ees igasse linna ja paika, kuhu ta ise tahtis minna. Ja ta ütles neile: "Lõikust on palju, aga vähe töötajaid. Paluge siis lõikuse Issandat, et ta saadaks töötajaid välja oma lõikusele. Minge! Vaata, ma läkitan teid nagu lambaid huntide sekka. Ärge kandke kukrut ega pauna ega kingi ning teel ärge peatuge kedagi tervitama. Aga kui te tulete kuhugi majja, öelge kõigepealt: "Rahu olgu sellele kojale". Kui seal on rahulaps, siis hingab teie rahu tema peal, kui aga ei ole, pöördub rahu teie peale tagasi. Kuid jääge samasse majja, sööge ja jooge mis teile pakutakse, sest töötaja on oma palka väärt. Ärge käige majast majja! Kui te lähete ja teid kuskil linnas vastu võetakse, siis sööge, mis neil on teile pakkuda. Tehke sealsed haiged terveks ja öelge neile: "Jumalariik on teie lähedal". Aga kui te lähete kuhugi linna ja teid seal vastu ei võeta, siis minge välja tänavale ja öelge: "Ka tolmu, mis teie linnast on hakanud meie jalgade külge, me raputame maha teile tunnistuseks." Ometi teadke, et jumalariik on teie lähedal. Ma ütlen teile: Soodomal ja Gomorral on sel päeval parem põli kui tollel linnal. Ja need seitsekümmend pöördusid rõõmuga tagasi ja ütlesid: "Issand, ka kurjad vaimud alistuvad meile sinu nime peale!" Aga tema ütles neile: "Ma nägin saatanat nagu välku taevast maha langevat. Vaata, ma olen teile andnud meelevalla kõndida madude ja skorpionide peal ja vaenlase kogu väe peal ja miski ei tee teile iial kahju. Ometi ärge rõõmustage selle pärast, et vaimud teile alistuvad, vaid rõõmustage, et teie nimed on taevasse kirja pandud".

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, XVI sajandil toimunud reformatsiooni ajal arendas Martin Luther välja nn. "sola scriptura" õpetuse, mille järgi olevat ainult Pühakiri usuõpetuse mõõdupuuks. Luther ei pidanud silmas, et Piibel on seletamatagi arusaadav. Ta väitis, et iga lugeja on Pühakirjast aru saamise osas sama pädev kui kirik. Paraku selgus väga kiiresti ka temale endale, et niisugusel viisil sai pühade tekstide tõlgendusi sama palju kui inimesigi.

Katoliku kiriku õpetuse järgi oli Piibel ja selle tõlgendamine osaks traditsioonist, mille hoidmise ja tõlgendamise õigus oli omistatud kiriku õpetusametile, magisteriumile. Selle kohaselt saab Pühakiri oma autoriteedi kirikult, sest kirik on vanem kui piibel. Nagu üks katoliku teoloog selle veidi hammustavalt on sõnadesse pannud: "Jeesus asutas kiriku, kuid ta ei kirjutanud ühtegi raamatut."

Paraku jääb ka magisteriumi poolt õpetatu kõrval siiski veel päris palju ruumi inimeste endi tõlgendustele, olgu nad siis lihtsad usklikud või haritud teoloogid. Viimase kohtu ees küsitakse üsna tõenäoliselt meilt igahelilt mitte seda, mida kirik on õpetanud, vaid seda, kuidas me oleme Jeesuse sõnumist aru saanud ja selle järgi elanud. Me loeme patutunnistuse..

Jutlus

Armsad õed ja vennad, me kuuleme üsna sageli, et kusagil jälle streigitakse. Streigitakse, sest tööandjad ei jaga oma kasumit meeledi - aga töövõtjad tahavad saada rohkem palka kohe, kui on avalikuks saanud, kui palju on ettevõtte nende töö pealt kasumit teeninud. Paraku kui streikide tagamaadesse süveneda, saab aegapisi selgeks, et mõlemad vaidluspooled sooviksid tegelikult rohkem kasumit või palka kui meie elureaalsus seda kunagi võiks võimaldada.

Iga streik lõpeb ükskord, ja vaidlejad saavutavad kompromissi. Aga mida siis tehakse selle palgaraha või kasumidividendidega? Osa rahast kulub muidugi lihtsalt põhikohustustele, iseenda ja oma lähedaste ellujäämisele - aga mis sünnib ülejäänuga? Seda võib näha nii, et see raha annetatakse - annetatakse elamuste ja unistuste jaoks. Mõni tunneb end õnnelikuna ja turvaliselt, vaadates ilusat summat oma pangaarvel, kuigi iseendale aru andmata annetab ta oma raha niimoodi pangale. Mõni teine kulutab kogu oma raha autotuuningu peale ja üritab oma sõiduriistast kunstiteost teha. Teised "raiskavad" oma vaba raha muudele, vähem kummalistele hobidele - kuid tunnustada tuleb, et tänapäeva maailmas on paljude inimeste jaoks nende hobitegevus palju rohkem vahendeid ja pingutust nõudev kui otsene põhitöö.

Üks niisugune omamoodi hobitegevus on ka misjon - missioon teisi inimesi aidata, annetada arengumaade jaoks sealse infrastruktuuri ülesehitamiseks vms. Ühelt poolt on see kindlasti suuremeelne, kuid ometi mitte päris omakasupüüdmatu. Annetaja saab oma tasu enesetundest, et tema on heategija teiste, mingis mõttes "teistsuguste" inimeste üle. Kui aga juhtub, et helde annetaja võtab vaevaks neid, kellele ta annetab, viimaks lähemalt tundma õppida, võib ta oma kokkumuseks tõdeda, et abisaajad võtavad tema ohverdust pragmaatiliselt. Annetajat ei tänata niivõrd selle eest, mis ta juba ära teinud on, vaid teda kutsutakse üles ikka veel enam tegema. Vähe sellest - veelgi suurem üllatus võib tulla tõdemusest, et ühise hüvangu jaoks üles ehitatud infrastruktuuri üle rõõmustatakse vähem kui selle pisku tükikese üle, mis on õnnestunud kogu pirukast päris enda ja oma pere jaoks hammustada.

See haakub omaoodi ka tänase evangeeliumiga: "Vaata, ma läkitan teid nagu lambaid huntide sekka. Ärge kandke kukrut ega pauna ega kingi ning teel ärge peatuge kedagi tervitama. Jääge samasse majja (kus teid vastu võetakse), sööge ja jooge mis teile pakutakse, sest töötegija on oma palka väärt..." Jah, armsad õed ja vennad, niisugune elustiil näeb üsna hipilik välja, nii saab muretult mööda maad rännata nagu linnukene taeva all. Kristluse algusaegadel oli selline taktika ilmselt õigustatud. Nii nagu ihuliku sünni juures on kogenud ämmaemand hädavajalik, nii võib ka isiksuse sünnivalude juures olla kasu inimesest, kes lühidalt ja tabavalt kõige olulisema kokku võtab ning seejärel oma teed läheb.

Paraku nii nagu arst peab oskama rohkem kui ämmaemand, nii ei saa ka rändapostlitelt nõuda mingit süstemaatilist hingeheidu. Kui tekib püsiv kogudus, siis on arenguks vaja ka paremini haritud ja sellele kogudusele pühendunud töötajaid. Samuti ei saa läbi ilma materiaalsete vahenditeta ja sidemeteta

rikkamate inimestega, sest kirik tuleb ehitada ja haldada, ning selleks on vaja nii maavaldust kui raha. Misjoni hipiajad on peagi seljataha jäetud, ja siis algab vaevarikas kristluse kokkukasvamine kohaliku kultuuri ja eluviisiga.

Paulusel, paganate apostlil, oli see harvaesinev eelis, et ta tundis nii juutlikku kui paganlikku kultuuri Rooma impeeriumis juba enne, kui ta kuulutama hakkas. Seetõttu tundis ta paganate väärtushinnanguid ja oskas neile vahendada sisu, mis oli sündinud juutluse kontekstis. Paraku on Paulus maailma misjonialalugu vaadeldes pigem erand. Seda esineb veel tänapäevalgi, et loodusrahvaste misjoneerimise käigus kuulatakse kristluse varjus hoopiski omaenda elustiili ja töökspidamisi, mis on tõelisest evangeeliumi vaimust juba üsna kaugemale jäänud. Seejuures hinnatakse loodusrahvaid tihti ka üle, üritatakse nende maailmapilti muuta kiiremini kui see võimalik on, sest eks iga misjonär tahab oma töö vilju juba oma eluajal näha. Nii lammutatakse kohalike algne loodusreligioon, kuid selle käigus antakse alus uue primitiivreligiooni tekkele, mis pealtnäha on kristlik, kuid seespäidi on kõik paganlikuks jäänud. Nii naeravad näiteks Aafrika lääneosas Burkina Faso elavad inimesed, kui nende käest nende religiooni kohta küsida, et meie rahvast on 50% kristlased, 50% moslemid ja 100% animistid.

Kuid vähem problemaatiline pole ka katoliiklik misjonitöö arenenud riikides, mis tänapäeval järjest aktuaalsemaks muutub. Seal on olukord pahasti vastupidine - kohalike hinnatakse tugevasti alla. Kujutage ette, armsad õed ja vennad, kirikutäit kõrgharidusega täiskasvanuid, näiteks Rootsist, Soomes või Taanis, kellele Lõuna-Euroopast pärit katoliku misjonär peab jutlust nagu väikestele lastele: kas nemad üldse teavad, kes oli Jeesus Kristus. Jah muidugi, kui keegi on traditsioonilise katoliikluse miljões üles kasvanud, siis on tal tavaliselt elus olnud palju häid eeskujusid ja ilusaid mälestusi, nii et mõni preestripoolne pluti-pluti või sõimujutlus ei võta veel usku ära, vaid see loetakse heatahtliku muige saatel mängu juurde kuuluvaks nähtuseks. Protestantliku või religiooselt ükskõikse taustaga maal elavate diasporaa-katoliiklaste puhul aga võib selline suhtumine palju arusaamatusi põhjustada.

Niisamuti on see ka kohaliku rahva hulgast pärit vaimulikega. Arengumaade misjoni kogemuste põhjal on õpitud kartma, et kohalikele ei või koguduse haldust usaldada, muidu ajavad nad selle kohe pankrotti. Sama suhtumisega arenenud maades saavutab vaid selle, et kohaliku rahva hulgast ei tõuse preestreid, või kui, siis panevad nad peagi oma ameti maha või lähevad pagendusse. Pealegi, kui kohalikkude vaimulikkonda tekkida ei saa, siis iga mõnekümne aasta tagant vahetub kogu misjon loomulikult teel välja. Kohale tulevad uued noored misjonärid, kes alustavad jälle nullist: "Armsad pärismaalased, kas teie üldse teate, kes oli Jeesus Kristus?"

Armsad õed ja vennad, lõikust on palju, aga vähe töötegijaid. See Jeesuse üleskutse ei kehti mitte ainult kiriku töötajatele, vaid meile kõigile. Võibolla on selle mõtte meie jaoks eelkõige aga selles, et teistele hea tegemiseks ei pea võtma liiga palju ette või minema alati kuhugi kaugemale. Kui me elame avatud silmadega, siis näeme palju lõikust ka meie ümber - inimesi, kes tööpoolest abi vajavad ja seda väärivad. Kõige õigem oleks vast säilitada mõistlik tasakaal: toetada usaldusväärseid heategevusprojekte, kuid pühendada omaenda aega ja südameheadust ka ligimeste heaks enda kõrval nii, nagu me seda näha oskame. Aamen.